

[Enggaard]

eller staten at afskedige unge, som er uddannet. Man vil finde nogle job, og der vil være mange, som vil have god mulighed for at påpege, at man ved at oprette den driftsvirksomhed, et mekanikerværksted, eller ved, at man selv kan reparere inventaret i institutioner og plejehjem osv., rimeligt kunne beskæftige nogle af dem, som man har uddannet.

Vi kender det allerede, for disse ting er ikke nye; det er jo den verden, vi færdes i i kommunerne til daglig, og hvor vi kan iagttage disse tendenser. Jeg har set i bemærkningerne, at det ikke er hensigten; al ære og respekt for det. Men jeg understreger som min vurdering, at effekten meget nemt, afhængigt af temperament og lyst i den enkelte kommune eller det enkelte amt, kan blive den, jeg har beskrevet, og dette bør ikke føre til, at vi ad denne vej flytter den hidtidige grænse mellem kommunal produktion og det private erhvervslivs opgaver.

Vi har en tradition i Danmark for kommunalfuldmagts fortolkning derhen, at vi ikke med skattekrone i baghånden skal kunne konkurrere imod en virksomhed, som måske har indbetalt de samme skattekrone, og der er en åbenlys risiko i disse år for, at vi flytter nogle pæle i den traditionelle fortolkning af kommunalfuldmagten. Venstre vil gerne advare herimod.

Derfor er dette forslag en blanding af godt og dårligt. Selve det, at vi får nogle unge placeret i virksomheder, kan være godt, hvorimod øget offentlig drift vil være en overordentlig skadelig ting.

Spørgsmålet om jobskabelse, lovforslag nr. L 216, er vel udsprunget af statsministerens tanker ved juletid, og jeg misunder ikke arbejdsministeren, som har skullet omsætte disse tanker i et lovforslag. Der stipuleres her muligheden for statsstøtte til oprettelse af nye arbejdspladser, og vi hørte den socialdemokratiske ordfører give nogle eksempler på, hvad man kunne tænke sig her. Det skal være ting af samfundsmæssig værdi, som ellers ikke vil blive udført. Jeg tror, vi kommer i vanskeligheder, når disse ting skal defineres. Hvad er samfundsmæssig værdi? Hvad ville ellers ikke blive udført? Vi har her at gøre med en glidende overgang mellem begreberne, og afhængigt igen af temperament og ideologisk baggrund vil man kunne lægge mange ting ind her.

Arbejdsmarkedsnævnene er jo skudt ind som en faktor, som afgør ganske mange ting, og det kan da være, at det er nyttigt, at det forholder sig sådan, men jeg har sagt, at vi må dyrke det problem lidt mere og se på selve det principielle i, at arbejdsmarkedsnævnene er tillagt så stærke beføjelser, som de er. Selve det, at et sådant nævn skal godkende kommunale produktions- og afsætningsprojekter, kan jo synes at være en garanti, men jeg tror, man mange steder i disse år har oplevet, at man er kommet under pres lokalt. Hvem vil ikke føle sig under pres, når det drejer sig om beskæftigelse? Det er jo en alvorlig sag. Hvem vil ikke føle sig under pres, når det drejer sig om at lade en grænseflade glide mellem privat virksomhed og offentlig virksomhed, i det øjeblik det oven i købet er ungdomsbeskæftigelse, vi taler om? Derfor registrerer jeg, at der også her ligger et problem uden hensyn til den opbygning, man har foretaget.

Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren: hvad er det for særlige tilfælde, arbejdsministeren kan gå ind og træffe afgørelser i? Der er ligesom her lukket en vældig ventil op, så arbejdsministeren kan få sine ting igennem gennem sine særlige beføjelser.

Det er naturligvis et fremskridt, at man med hensyn til løn- og arbejdsvilkår har fastsat 38 kr. 90 øre i timen for unge under 22 år – sådan har jeg læst bemærkningerne – i forbindelse med disse projekter, men jeg tror, at vi for de unge, som har vanskeligt ved at finde beskæftigelse i forhold til deres kompetence og baggrund, når de passerer 18 års grænsen, stadig har brug for at vurdere, om ikke en optrapning af lønnen fra et lavere niveau end det, der her er foreslået, er det, der egentlig skal give beskæftigelsesmulighederne for de unge. Det har mødt stor sympati fra radikal side tidligere ved drøftelser her i salen, og jeg forudser, at der må være muligheder for at komme igennem med noget nok så konstruktivt som dette.

Jeg tror, at de to love bør ses under ét og vurderes også ud fra de parlamentariske muligheder. Spørgsmålet er, om der er et sammenfald mellem dem, der er parate til at støtte lovene, og dem, der er parate til at give den økonomiske dækning i forbindelse med finanslovene for de kommende år. Det er vel et spørgsmål, der navnlig må rettes til forligspartierne, som vel i dette spørgsmål på ny